

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2026/52/1323

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellant], [studentnummer], tegen de beoordeling van de toets van het vak Goederenrecht, afgelegd op 16 december 2025, met het cijfer 6,5 gegeven door mr.dr. R. Mellenbergh, examiner (hierna: verweerder).

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 8 maart 2026 bij het College van Beroep voor de Examens (hierna: het College) beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerder van 21 januari 2026. Op 12 maart 2026 heeft het College de ontvangst van het beroep bevestigd en appellant in de gelegenheid gesteld een verzuim te herstellen. Op 16 maart 2026 is het verzuim hersteld en op 16 maart 2026 heeft het College aan de Examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid gevraagd om in overleg met appellant en verweerder na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Op 1 april 2026 heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen appellant, verweerder en de Examencommissie. Er is geen minnelijke schikking tot stand gekomen. De Examencommissie heeft op 16 april 2026 een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 29 mei 2026. Appellant was bij de zitting aanwezig. Verweerder was bij de zitting aanwezig, samen met prof. dr. mr. R. van Schoonhoven (voorzitter) namens de Examencommissie.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Appellant heeft op 21 januari 2026 het resultaat voor het tentamen van het vak Goederenrecht van verweerder ontvangen. Het tentamen is beoordeeld met het cijfer 6,5. Voorafgaand aan de afname van het tentamen op 16 december 2025 heeft verweerder alle deelnemende studenten geïnformeerd dat het tentamen met pen en papier werd afgenomen, in plaats van op de computer via TestVision.

III. Standpunten van partijen

Standpunt van appellant

Appellant kan zich niet verenigen met de beoordeling door verweerder, omdat hij van mening is dat onvoldoende rekening is gehouden met de gewijzigde omstandigheden bij de toetsafname op 16 december 2025.

Appellant voert aan dat alle voorbereidingen voor het tentamen van 16 december 2025 tot kort voor aanvang van het tentamen goed waren georganiseerd en studenten tijdig waren geïnformeerd over de locatie, het tijdstip en de geldende formaliteiten. Appellant stelt dat op de ochtend van het tentamen zich echter een calamiteit voordeed: in de Emergohal was sprake van een storing waardoor de wifi onbetrouwbaar was. Als gevolg daarvan kon het tentamen niet digitaal worden afgenomen en moesten studenten het tentamen onverwachts met pen en papier maken.

Appellant stelt dat deze wijziging op het laatste moment plaatsvond en een aanzienlijke impact heeft gehad. Hij stelt dat hij na een intensieve voorbereidingsperiode werd geconfronteerd met een geheel andere wijze van examinering dan waarop hij zich had ingesteld. Hij voert daarbij aan dat handgeschreven examinering voor studenten tegenwoordig niet meer gebruikelijk is, waardoor deze omschakeling extra belastend was.

Appellant stelt dat ondanks de omstandigheden de beschikbare tentamentijd niet is aangepast. Hij en zijn medestudenten hebben hetzelfde tentamen moeten afleggen als zij zouden hebben gemaakt indien het digitaal via een laptop was afgenomen. Kort na afloop van het tentamen hebben veel studenten aangegeven dat zij onvoldoende tijd hadden om het tentamen volledig te maken. Binnen de opleiding is algemeen bekend dat studenten bij tentamens regelmatig tegen tijdsdruk aanlopen. Dit geldt in het bijzonder voor het vak Goederenrecht, dat door veel studenten als complex wordt ervaren en waarbij het niet ongebruikelijk is dat studenten moeite hebben om binnen de beschikbare tijd alle vragen te beantwoorden. Juist bij een dergelijk vak is iedere beschikbare minuut van belang, aldus appellant. In reactie op de stelling van de examencommissie dat het per student verschilt aan welke wijze waarop een tentamen kan worden afgenomen zij de voorkeur geven, stelt hij dat hij geen enkele student kent die het afleggen van een tentamen met pen en papier prefereert boven een afname via de computer. Voor appellant zelf geldt dat hij door de gewijzigde toetsafname diverse casussen beknopt heeft moeten beantwoorden en dat hij veel minder heeft kunnen opschrijven. Volgens appellant is daarmee de druk tijdens het tentamen opgelopen, terwijl voor verweerder bekend is dat studenten al tot het einde van het tentamen blijven zitten.

Volgens appellant bestond tot aan de bekendmaking van de uitslag bij veel studenten het vertrouwen dat met deze bijzondere omstandigheden op passende wijze rekening zou worden gehouden. De verwachting was dat bij de beoordeling een redelijke compensatie zou worden toegekend voor de nadelige gevolgen van de plotselinge overgang van digitaal naar handgeschreven examineren. Tot zijn grote verbazing werd echter meegedeeld dat slechts een compensatie van 0,5 punt werd toegekend. Daarbij werd aangegeven dat deze compensatie verband hield met de veroorzaakte stress, terwijl het ontstane tijdsgebrek kennelijk geen rol heeft gespeeld in de beoordeling. Dat het tijdsverlies als gevolg van de verplichte overgang naar handgeschreven examinering buiten beschouwing is gelaten, acht appellant onbegrijpelijk. Het is immers algemeen aanvaard dat studenten aanzienlijk sneller kunnen typen dan schrijven. Volgens appellant wijzen diverse onderzoeken op een snelheidsverschil van ongeveer 50% tot 100% ten opzichte van handgeschreven werk. Tegen deze achtergrond is een compensatie van slechts 0,5 punt, oftewel 5% van het maximaal te behalen cijfer, onvoldoende gemotiveerd en niet in verhouding tot het nadeel dat hij heeft ondervonden door de gewijzigde tentamenomstandigheden.

Appellant heeft in zijn aanvullend beroepsschrift gesteld dat zijn beroep is gericht tegen de beoordeling van zijn eigen tentamen en hij geen beroep aantekent tegen de (aanpassing van de) algemene beoordelingsnorm.

Ten aanzien van het procesbelang bij het beroep stelt appellant dat hij, ondanks dat hij een voldoende resultaat (6,4) heeft behaald voor het tentamen, belang heeft bij een hoger cijfer, omdat in het beroepenveld wordt gekeken naar goede studieresultaten.

Standpunt van verweerder

Verweerder stelt dat zijn beslissing op de juiste wijze tot stand is gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Verweerder licht de toedracht nader toe. Ondanks de technische problemen in de Emergohal in de week van 15 december 2025 heeft de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de VU besloten de geplande

tentamens doorgang te laten vinden. Op 16 december 2025 is verweerder om 07.48 uur door de Tentamenorganisatie telefonisch geïnformeerd dat het tentamen Goederenrecht, dat om 12.15 uur zou aanvangen, vanwege een technische storing niet via TestVision kon worden afgenomen en daarom op papier zou plaatsvinden. Daarbij is meegedeeld dat de tentamens werden geprint en met spoed naar de Emergohal zouden worden vervoerd. Deze beslissing is genomen door de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Op verzoek van de Tentamenorganisatie heeft verweerder vervolgens om 08.47 uur een bericht op Canvas geplaatst waarin studenten zijn geïnformeerd over de gewijzigde wijze van afname. Daarin is meegedeeld dat het tentamen Goederenrecht vanwege de technische storing niet via TestVision kon worden gemaakt en daarom schriftelijk op papier zou worden afgenomen.

Verweerder stelt dat het (her)tentamen Goederenrecht al jarenlang dezelfde opzet kent. Zowel vóór als na de invoering van TestVision in 2021 bestond het tentamen uit drie casussen met telkens drie vragen, in totaal negen vragen. Studenten beschikken daarmee gemiddeld over 45 minuten per casus en 15 minuten per vraag. De omvang van het tentamen is bij de overgang naar digitale afname niet gewijzigd. Een inkorting van het tentamen vanwege de papieren afname op 16 december 2025 zou daarom afwijken van de al jarenlang gehanteerde opzet.

Bij iedere tentamenvraag wordt volgens verweerder bovendien een indicatief maximumaantal woorden vermeld. Dat gold ook voor de papieren versie van het tentamen van 16 december 2025. Van studenten wordt verwacht dat zij hun antwoorden kort en bondig formuleren, zoals ook op het voorblad van het tentamen staat vermeld. Verweerder benadrukt in dat kader dat het gebruik van volzinnen niet vereist is; ook antwoorden in de vorm van een opsomming zijn toegestaan, mits deze begrijpelijk zijn, de juiste juridische stappen bevatten en inhoudelijk correct zijn.

Volgens verweerder bieden de tentamenresultaten geen aanwijzing dat studenten het tentamen in algemene zin niet hebben kunnen afronden. Het slagingspercentage bedroeg vóór toepassing van enige compensatie 44%, hetgeen binnen de gebruikelijke bandbreedte van 40% tot 60% ligt die in de afgelopen tien jaar voor de eerste tentamengelegenheid van dit vak is behaald. Daarnaast stelt verweerder dat hij zelf de derde casus heeft nagekeken. Daarbij is vastgesteld dat voor de antwoorden op deze laatste casus gemiddeld niet minder punten zijn toegekend dan voor de antwoorden op de eerste en tweede casus, die zijn nagekeken door de andere docenten. Verweerder leidt hieruit af dat studenten in het algemeen niet zodanig door tijdgebrek zijn getroffen dat zij de laatste onderdelen van het tentamen niet meer hebben kunnen beantwoorden.

Verweerder erkent wel dat de omstandigheden op 16 december 2025 voor studenten vervelend en stressvol zijn geweest. Om die reden hebben de kerndocenten van het vak geconcludeerd dat in de beoordeling rekening moest worden gehouden met de omstandigheden. Hoewel noch het slagingspercentage noch de inhoud van de antwoorden en de daarvoor toegekende punten rechtstreeks aanleiding gaven tot een cijferverhoging, is na overleg met de Examencommissie en een toetsexpert besloten alle studenten tegemoet te komen door 0,5 punt extra toe te kennen. Volgens de toetsexpert was deze tegemoetkoming toereikend om de gevolgen van de bijzondere omstandigheden te ondervangen. Verweerder wijst er daarbij op dat een hogere aanpassing ertoe zou kunnen leiden dat de normering buiten de aanvaardbare bandbreedte raakt en het tentamen niet langer aan de kwaliteitsnormen voldoet. Als gevolg van deze tegemoetkoming steeg het slagingspercentage van 44% naar 60%. Gelet op het feit dat Goederenrecht door studenten doorgaans als een moeilijk vak wordt ervaren, is dit een relatief hoog percentage. Verweerder stelt zich dan ook op het standpunt dat met de verhoging van het eindcijfer met 0,5 punt op passende wijze tegemoet is gekomen aan de omstandigheden die zich op 16 december 2025 bij het tentamen van het vak Goederenrecht in de Emergohal hebben voorgedaan.

Ten aanzien van het betoog van appellant dat handgeschreven antwoorden meer tijd kosten dan getypte antwoorden, merkt verweerder op dat geen regelgeving of reglement voorschrijft dat universitaire tentamens moeten worden ingekort wanneer zij schriftelijk in plaats van digitaal worden afgenomen. Evenmin bestaat een norm waaruit volgt in welke mate de omvang van een tentamen zou moeten worden aangepast aan de wijze van beantwoording.

Gelet op het voorgaande, waaronder de omstandigheid dat de (her)tentamens Goederenrecht al jarenlang dezelfde omvang hebben gehad bij zowel schriftelijke als digitale afname en dat met korte en bondige antwoorden het maximale aantal punten kan worden behaald, heeft verweerder het verzoek van appellant om een verdere verhoging van het eindcijfer afgewezen. Verweerder acht de toegekende compensatie van 0,5 punt onder de gegeven omstandigheden redelijk en toereikend. Daarbij merkt verweerder op dat appellant geen gronden heeft aangevoerd waaruit blijkt dat hij meer nadeel heeft ondervonden dan andere studenten of dat zijn tentamen als gevolg van de omstandigheden slechter is gemaakt dan dat van andere studenten en daardoor in zijn geval een compensatie met een hoger puntenaantal gerechtvaardigd zou zijn. Verweerder is daarom van oordeel dat de beoordeling van het tentamen Goederenrecht en de daarbij gehanteerde beoordelingsnorm op geen enkel punt in strijd zijn met het recht.

Standpunt van de Examencommissie

Voor zover het beroep is gericht tegen de toegepaste beoordelingsnorm, stelt de Examencommissie zich op het standpunt dat daartegen geen beroep openstaat. Op grond van artikel 8:4, derde lid, onder b, van de Algemene wet bestuursrecht is beroep tegen een beoordelingsnorm als zodanig uitgesloten. Het besluit om voor alle studenten die hebben deelgenomen aan het tentamen van 16 december 2025 de norm met 0,5 punt te verhogen, moet worden aangemerkt als het vaststellen van een beoordelingsnorm. Deze aanpassing heeft volgens de Examencommissie bovendien niet in het nadeel van appellant gewerkt. Gelet hierop rijst de vraag of het College bevoegd is van dit onderdeel van het beroep kennis te nemen.

Voor zover het beroep niet moet worden opgevat als gericht tegen de beoordelingsnorm, maar tegen het aan appellant toegekende eindcijfer voor het vak, rijst de vraag welk belang hij nog heeft bij een inhoudelijke beoordeling van zijn beroep. Vaststaat immers dat hij voor het tentamen een voldoende heeft behaald.

IV. Overwegingen van het College

Ontvankelijkheid

Het beroep van appellant is tijdig ingesteld. Ten aanzien van de bevoegdheid van het College om van het beroep kennis te nemen en het procesbelang van appellant, overweegt het College als volgt.

Het College stelt vast dat het beroep van appellant is gericht tegen de (individuele) beoordeling van het tentamen Goederenrecht, afgenomen op 15 december 2025, door verweerder met het resultaat 6,4. Appellant heeft in zijn aanvullend beroepschrift gesteld dat het beroep niet is gericht tegen de algemene beoordelingsnorm voor het tentamen. Ook heeft appellant ten aanzien van het procesbelang gesteld dat hij er belang bij heeft om een goed tentamenresultaat te behalen, gelet op de waarde die bij het zoeken van een baan door het beroepenveld wordt gehecht aan goede studieresultaten. Het College is van oordeel dat appellant daarmee belang heeft bij de uitkomst van deze beroepsprocedure. Gelet op het bovenstaande is het beroep ontvankelijk.

Inhoudelijke behandeling beroep

Het College stelt voorop dat zijn bevoegdheid beperkt is tot een beoordeling van de vraag of de beslissing van de examinerator in strijd is met het recht (art. 7:61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek (WHW)). Het College toetst derhalve of de beoordeling op een juiste wijze tot stand is gekomen en of de beoordeling in inhoudelijk opzicht niet kennelijk onredelijk is.

Het gaat in deze zaak om de beoordeling van het tentamen Goederenrecht met het cijfer 6,4, toegekend door verweerder. Niet in geschil is dat zich voorafgaand aan het tentamen een technisch probleem heeft voorgedaan, waardoor de afname moest worden gewijzigd van een digitaal tentamen via TestVision naar een tentamen met pen en papier. Deze wijziging is door verweerder enkele uren voor de afname via Canvas aan alle deelnemende studenten meegedeeld.

Het College stelt vast dat de beroepsgronden van appellant uitsluitend zijn gericht op een verhoging van de beoordeling met 0,5 punt vanwege de omstandigheden waaronder het tentamen is afgenomen.

Appellant heeft geen gronden aangevoerd waaruit volgt dat de beoordeling van het tentamen niet op juiste wijze tot stand is gekomen. Ook het College heeft geen tekortkomingen geconstateerd in de totstandkoming van de beoordeling. De beoordeling vertoont daarom geen procedurele gebreken.

De bezwaren van appellant tegen de wijze waarop verweerder rekening heeft gehouden met de gewijzigde tentamenomstandigheden, zijn naar het oordeel van het College door verweerder helder en overtuigend weerlegd. Verweerder heeft gemotiveerd uiteengezet waarom een tegemoetkoming in de beoordeling is toegekend, hoe deze is vastgesteld en waarom deze passend wordt geacht. Daarbij heeft verweerder toegelicht dat de aanpassing is afgestemd met een toetsexpert en de examencommissie en dat een hogere puntentoekenning op het eindcijfer zou ertoe kunnen leiden dat de normering buiten de aanvaardbare bandbreedte raakt en het tentamen niet langer aan de kwaliteitsnormen voldoet.

Daarnaast overweegt het College dat appellant niet aannemelijk heeft gemaakt dat de verhoging van de beoordeling met 0,5 punt in zijn specifieke geval onvoldoende is geweest. Appellant heeft uitsluitend aangevoerd dat hij gewend is zijn tentamenantwoorden uit te typen in plaats van met de hand te schrijven en dat typen minder tijd kost. Hij heeft echter niet aannemelijk gemaakt dat hij daardoor onvoldoende tijd had om zijn antwoorden te formuleren of dat dit heeft geleid tot een lagere score. Evenmin heeft hij persoonlijke omstandigheden aangevoerd die aanleiding hadden moeten geven tot een andere aanpassing van de beoordeling dan de generieke aanpassing die door verweerder is toegepast. Daarbij heeft appellant niet gesteld dat zijn schrijftempo afwijkt van dat van andere studenten of dat hij meer tijd nodig had om het tentamen af te ronden.

Gelet op het voorgaande is het College van oordeel dat geen sprake is van een inhoudelijk kennelijk onredelijke beoordeling en dat de beoordeling, waarbij in de normering rekening is gehouden met de gewijzigde tentamenomstandigheden, op juiste wijze tot stand is gekomen. Het beroep slaagt daarom niet. Dat leidt tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 24 augustus 2026, door mr. H.H.J. Zevenhuijzen, voorzitter, dr. J.R. Hulst en R.A. Brouwer, leden, in aanwezigheid van mr. S.A. Snoeren, secretaris.

mr. H.H.J. Zevenhuijzen,
voorzitter

mr. S.A. Snoeren,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepsschrift is zes weken. Er kan gebruik worden gemaakt van een webformulier voor Veilig Mailen. Er is griffierecht verschuldigd. Zie www.raadvanstate.nl/studentzaken.